Φως Ιλαρόν

Μηνιαία Έκδοση της Ενορίας Αγίου Γεωργίου Περιβολίων Ρεθύμνου. Έτος 6ο, φ. 70 Ιούλιος 2018

Ο Τριαδικός Θεός (Αγία Τριάδα)

Α) Τι είναι η Αγία Τριάδα;

Σύμφωνα με τους αγίους διδασκάλους του χριστιανισμού (Πατέρες της Εκκλησίας), η διδασκαλία των οποίων διατυπώνεται επίσημα με τις Οικουμενικές Συνόδους, «ο Θεός είναι ένας, αλλά δεν είναι μόνος». Πάντοτε, προαιώνια, στη Θεότητα συνυπάρχουν τρία πρόσωπα, τρεις προσωπικότητες, τις οποίες ονομάζουμε με ονόματα που χρησιμοποιεί η Αγία Γραφή και ιδιαίτερα η Καινή Διαθήκη, με κυριότερα τα ονόματα Πατήρ (Πατέρας), Υιός και Άγιο Πνεύμα.

Τα τρία αυτά πρόσωπα συνυπάρχουν προαιώνια και ενεργούν από κοινού (μαζί, συνεργατικά). Πράξεις όπως η δημιουργία του κόσμου, η συντήρησή του και η σωτηρία του ανθρώπου (και γενικά κάθε πράξη του Θεού) είναι αποτέλεσμα αυτής της συνεργασίας, είναι δηλαδή τριαδική πράξη.

Από τα τρία πρόσωπα της Αγίας Τριάδας, ο Πατέρας είναι αυθύπαρκτος, δηλ. είναι ο ίδιος πηγή της ύπαρξής Του. Ο Υιός και το Άγιο Πνεύμα έχουν πηγή της ζωής Τους τον Πατέρα. Όπως αναφέρει η Καινή Διαθήκη και η Εκκλησία (οι Πατέρες της Εκκλησίας και οι Οικουμενικές Σύνοδοι), ο Υιός «γεννιέται» από τον Πατέρα και το Άγιο Πνεύμα «εκπορεύεται» (πηγάζει) από τον Πατέρα – έτσι λαμβάνουν ζωή.

Η γέννηση του Υιού και η εκπόρευση του Αγίου Πνεύματος είναι διαφορετικές ενέργειες του Θεού Πατέρα και γίνονται με τρόπο άγνωστο και μυστηριώδη για εμάς. Δε γνωρίζουμε καθόλου την εσωτερική ζωή της Αγίας Τριάδας, η οποία διαφέρει εντελώς από οτιδήποτε γνωρίζουμε στον δικό μας κόσμο. Ο Τριαδικός Θεός είναι Μυστήριο. Ο μόνος ουσιαστικά δόκιμος προσδιορισμός Του, που βρίσκεται στην Καινή Διαθήκη και αποτελεί θεμέλιο του χριστιανισμού, είναι η περίφημη φράση του ευαγγελιστή Ιωάννη, από την *Α΄ επιστολή* του, κεφ. 4, στίχος 8, *«ο Θεός αγάπη εστί»*.

Γιατί η Αγία Τριάδα είναι ένας Θεός και όχι τρεις Θεοί;

Επειδή και τα τρία θεία πρόσωπα έχουν την ίδια θεία ουσία.

«Ουσία» ονομάζεται, από αρχαίους Έλληνες φιλοσόφους (ιδίως τον Αριστοτέλη), το βασικό στοιχείο που κάνει ένα ον να είναι αυτό που είναι. Ο άνθρωπος π.χ. είναι άνθρωπος επειδή έχει ανθρώπινη ουσία. Το δέντρο, ουσία δέντρου. Το ελάφι ουσία ελαφιού, η πέτρα ουσία πέτρας κ.τ.λ. Ο Θεός, σίγουρα, έχει κάποιου είδους ουσία (θεϊκή ουσία, θεία ουσία). Όμως η ουσία του Θεού είναι άγνωστη (δεν μπορούμε ποτέ να τη μάθουμε), ούτε μπορούμε να ενωθούμε με αυτήν (είναι «αμέθεκτη»).

Όλοι οι άνθρωποι έχουμε ίδια ουσία (ανθρώπινη), αλλά όχι *την ίδια* ουσία (ο καθένας έχει τη δική του). Γι' αυτό ο καθένας μας είναι ξεχωριστός άνθρωπος και συνολικά υπάρχουν δισεκατομμύρια άνθρωποι.

Όμως τα τρία πρόσωπα της Αγίας Τριάδας δεν έχουν μόνο ίδια ουσία, αλλά έχουν και οι τρεις την ίδια ουσία, η οποία είναι η ουσία του Θεού Πατρός. Δηλαδή ο Πατήρ, από αγάπη, προσφέρει ολόκληρη την ουσία του στον Υιό (η οποία γίνεται ουσία του Υιού, χωρίς να παύει να είναι και ουσία του Πατέρα) και ολόκληρη επίσης στο Άγιο Πνεύμα (και γίνεται ουσία του Αγίου Πνεύματος). Γι' αυτό τα τρία θεία πρόσωπα είναι ένας Θεός και όχι τρεις Θεοί.

Ο Θεός είναι άγνωστος ως προς την ουσία Του,

αλλά γνωστός ως προς τις ενέργειές Του

Αν και η ουσία του Θεού είναι άγνωστη και αμέθεκτη, ο Θεός έχει και ένα είδος «ακτινοβολίας», που την ονομάζουμε ενέργεια του Θεού ή θεία χάρη. Όπως και η θεία ουσία, έτσι και η θεία ενέργεια είναι αιώνια και άκτιστη (= αδημιούργητη, δηλ. δεν τη δημιουργεί ο Θεός, αλλά «πηγάζει από μέσα Του» και είναι μέρος της θεότητας). Όμως η θεία ενέργεια δεν είναι αμέθεκτη, αλλά μεθεκτή, δηλ. μπορούμε να την πάρουμε μέσα μας και να ενωθούμε με αυτήν.

Με την ενέργειά Του ο Θεός δημιούργησε και συντηρεί τον κόσμο (το σύμπαν και όλα τα όντα), με την ενέργειά Του δίνει τη ζωή και προσφέρει την αγιότητα.

Η αγιότητα είναι, ακριβώς, η ένωσή μας με αυτή την ενέργεια.

Αν και η θεία ενέργεια είναι μία, λόγω των διαφορετικών αποτελεσμάτων της στον κόσμο τη διακρίνουμε σε ιδιαίτερες «κατηγορίες», που οι κυριότερες είναι τρεις:

Η ουσιοποιός ενέργεια, η οποία δημιουργεί όλα τα δημιουργήματα του Θεού, έμψυχα και άψυχα (δημιουργεί δηλ. ουσίες, γι' αυτό λέγεται ουσιοποιός). Αυτή την ενέργεια τη λαμβάνουν όλα τα όντα, έμψυχα και άψυχα (ον = κάθε τι που υπάρχει).

Η λογοποιός ενέργεια, η οποία παρέχει λόγο (=λογική) στα λογικά όντα, δηλ. στους ανθρώπους και τους αγγέλους.

Η θεοποιός ενέργεια, η οποία «κάνει θεούς», δηλ. προσφέρει αγιότητα, σε εκείνα τα λογικά όντα που το επιθυμούν και αγωνίζονται για να το καταφέρουν.

Το ότι οι ενέργειες του Θεού είναι άκτιστες και όχι κτιστές (δηλ. είναι αδημιούργητες, «κομμάτι της θεότητας», και όχι δημιουργήματα του Θεού) **θεωρείται η σημαντικότερη διαφορά Ορθοδόξων και Ρωμαιοκαθολικών Χριστιανών.** Η Ρωμαιοκαθολική Εκκλησία διδάσκει ότι οι θείες ενέργειες είναι κτιστές, άρα ο άνθρωπος δεν έρχεται ποτέ σε άμεση επαφή με το Θεό, παρά μόνο μέσω ενός κτίσματος (δημιουργήματος). Γι' αυτό η Ρωμαιοκαθολική Εκκλησία δεν δέχεται ότι η σωτηρία είναι ένωση με το Θεό (που το τέλειο στάδιό της είναι η θέωση του ανθρώπου, δηλ. να γίνει ο άνθρωπος «κατά χάριν θεός»), αλλά πιστεύει ότι η σωτηρία είναι μια δίκη, στην οποία ο άνθρωπος πρέπει να αθωωθεί, για να πάει στον παράδεισο.

Β) Ποια η πηγή γνώσης μας για το Θεό;

Η πηγή γνώσης μας είναι η ένωση των αγίων με το Θεό. Σε αυτή την κατάσταση (τη θέωση), ο άνθρωπος βρίσκεται μέσα στο θείο Φως και γνωρίζει το Θεό από κοντά, Τον γνωρίζει προσωπικά.

Τον γνωρίζει και ενώνεται με Αυτόν, αλλά δεν μπορεί να περιγράψει με λόγια τι ακριβώς είναι ο Θεός και ποιος είναι ο τρόπος ύπαρξής Του. Γι' αυτό, οι άγιοι Πατέρες της Εκκλησίας δεν έγραψαν αναλυτικά για την Αγία Τριάδα, παρά μόνο όταν εμφανίστηκαν αιρέσεις που αρνήθηκαν την ύπαρξή Της. Κυριότερη από αυτές τις αιρέσεις ήταν ο αρειανισμός, ως απάντηση στην οποία γράφτηκε το *Πιστεύω* (το «Σύμβολο της Πίστεως»).

Η Αγία Γραφή αναφέρει τα τρία πρόσωπα της Αγίας Τριάδας, μιλάει δηλαδή για τον Πατέρα, τον Υιό και το Άγιο Πνεύμα, **αλλά δεν εξηγεί ποια είναι η σχέση μεταξύ Τους.**

Η Εκκλησία, όταν χρειάστηκε να μιλήσει για την Αγία Τριάδα, χρησιμοποίησε κυρίως τις λέξεις που χρησιμοποιεί και η Αγία Γραφή. Όμως κάποιες φορές αναγκάστηκε να χρησιμοποιήσει και λέξεις που δεν υπάρχουν στην Αγία Γραφή, όπως η ίδια η λέξη «Τριάδα» και η λέξη «ομοούσιος», την οποία έβαλαν στο *Πιστεύω* οι Πατέρες της Β' (2ης) Οικουμενικής Συνόδου, το 381 μ.Χ., για να εξηγήσουν ότι ο Υιός είναι «ομοούσιος τω Πατρί», δηλ. έχει την ίδια ουσία με τον Πατέρα.

Οι Πατέρες της Εκκλησίας ξεκαθαρίζουν πως όλες οι λέξεις που χρησιμοποιούμε για το Θεό είναι ανθρώπινες και αποδίδουν έννοιες ανθρωπομορφικές (είναι δηλαδή σαν να δίνουν στο Θεό ιδιότητες ανθρώπου). Οι λέξεις π.χ. Πατήρ, Υιός και Άγιο Πνεύμα, οι λέξεις γέννηση και εκπόρευση, η λέξη αγάπη (όταν λέμε ότι ο Θεός είναι αγάπη – πράγμα που αναφέρεται στην Καινή Διαθήκη, στην α' επιστολή Ιωάννου), ακόμη και η ίδια η λέξη Θεός, μας φέρνουν στο νου καταστάσεις από το δικό μας κόσμο, που δεν αντιστοιχούν ακριβώς σε αυτό που είναι ο Θεός.

Γι' αυτό, κάποιοι Πατέρες της Εκκλησίας χρησιμοποίησαν για το Θεό αντιφατικούς όρους,

όπως «υπερούσιος ουσία», για να δείξουν ότι η πραγματικότητα ξεπερνάει τη δυνατότητα που έχουμε να μιλήσουμε γι' αυτήν. Μάλιστα, σε κατάσταση θέωσης ο άνθρωπος και στην προσευχή του ακόμη δεν χρησιμοποιεί λέξεις.

Τις λέξεις τις χρησιμοποιούμε για το Θεό, επειδή κάπως πρέπει να μιλήσουμε γι' Αυτόν. Πρέπει όμως να ξέρουμε ότι δεν εκφράζουν ακριβώς τι είναι ο Θεός, ποιος είναι ο τρόπος ύπαρξής Του και πώς είναι η εσωτερική ζωή της Αγίας Τριάδας.

Αυτά που είπαμε τώρα – ότι για το Θεό δεν μπορούμε ποτέ να μιλήσουμε με ακρίβεια – ονομάζονται «**αποφατισμός**» και η διδασκαλία της Εκκλησίας για το θέμα αυτό λέγεται «**αποφατική θεολογία**».

Γ) Πώς φαίνεται στην Αγία Γραφή ότι ο Θεός είναι Τριαδικός;

Η **Παλαιά Διαθήκη** δεν γράφει ξεκάθαρα ότι ο Θεός είναι τριαδικός, επειδή υπήρχε ο κίνδυνος για τους Εβραίους να νομίσουν ότι υπάρχουν πολλοί Θεοί και έτσι να γίνουν πολυθεϊστές. Απλώς *υπαινίσσεται* την τριαδικότητα του Θεού, δηλαδή την υπονοεί, χωρίς να την αναφέρει καθαρά.

Η τριαδικότητα του Θεού στην Παλαιά Διαθήκη φαίνεται με τρόπους όπως οι παρακάτω:

1. Με τον πληθυντικό αριθμό σε μερικά σημεία της *Γένεσης*, όπου ο Θεός μιλάει στον εαυτό Του σε πληθυντικό αριθμό. Παράδειγμα, τα *Γέν*. 1, 26 («*ας φτιάξουμε άνθρωπο κατά την εικόνα και ομοίωσή μας*») και *Γέν*. 11, 7 («*ας κατεβούμε και ας τους μπερδέψουμε τις γλώσσες*»).

Το εβραϊκό κείμενο στα σημεία αυτά (και σε πολλά άλλα) χρησιμοποιεί για το Θεό τη λέξη *Ελοχείμ*. Η λέξη αυτή είναι πληθυντικού αριθμού (παρόλο που αναφέρεται έντονα ότι ένας μόνο Θεός υπάρχει), πράγμα που, κατά τους χριστιανούς, συνηγορεί ακόμη περισσότερο στην άποψη ότι εντός της Θεότητος υπάρχουν περισσότερα από ένα πρόσωπα.

2. Με την εμφάνιση του Θεού, με μορφή Τριών Ανδρών, στον Αβραάμ στο κεφ. 18 της *Γένεσης*. Εκεί είναι φανερό ότι ο Αβραάμ αντιμετωπίζει και τους Τρεις ως ισότιμους. *Ήρθε «να Τους συναντήσει»*, είπε και στους Τρεις να καθίσουν, να πλυθούν, να φάνε κ.τ.λ., χαρακτήρισε τον εαυτό του «*υπηρέτη Τους*» και Εκείνοι του απάντησαν σαν με ένα στόμα.

3. Με τους ανεξήγητους (για μας, «τριαδικούς») πληθυντικούς σε πολλές προφητείες, όπου φαίνεται: (α) ότι εντός της Θεότητος υπάρχουν περισσότερα από ένα πρόσωπα, (β) ότι εμφανίζονται τουλάχιστον δύο «Κύριοι», που ο Ένας στέλνει στη Γη τον Άλλο – π.χ. *Ζαχαρίας*, κεφ. 2, στίχ. 12-15, κεφ. 6, στ. 15, *Ησαΐας* κεφ. 45, 1, κεφ. 48, 12-16, *Οβδιού*, στίχ. 1, και αμέτρητα άλλα.

4. Με την εμφάνιση του περίφημου «αγγέλου του Θεού», ενός όντος που μιλάει συγχρόνως και ως Θεός ή Κύριος. Εμφανίστηκε π.χ. στο Μωυσή μέσα από τη φλεγόμενη βάτο και χαρακτηρίζεται «άγγελος Κυρίου», όμως είπε «*Εγώ είμαι ο Θεός του Αβραάμ, του Ισαάκ και του Ιακώβ*» κ.τ.λ. (*Έξοδος*, κεφ. 3, στίχ. 2). Πρόκειται για τον Υιό (το Χριστό) και χαρακτηρίζεται «άγγελος», γιατί άγγελος = αγγελιαφόρος (ενν. του Θεού Πατέρα). Ο Υιός χαρακτηρίζεται στην Παλαιά Διαθήκη «άγγελος της διαθήκης» και «μεγάλης βουλής άγγελος» (στα βιβλία των προφητών *Ησαΐα*, κεφ. 9, στίχ. 6, και *Μαλαχία*, κεφ. 3, στ. 1).

5. Με την εμφάνιση της «Σοφίας του Θεού», ενός ξεκάθαρα θεϊκού όντος, που μάλιστα μιλάει διά στόματος των προφητών σε πρώτο πρόσωπο, όπως μόνον ο Θεός κάνει, στα βιβλία *Παροιμίες*, *Ιώβ*, *Σοφία Σολομώντος* και *Σοφία Σειράχ*. Είναι ο Χριστός, γι' αυτό η μεγάλη εκκλησία της Κωνσταντινούπολης, η αφιερωμένη στο Χριστό, ονομάστηκε «Αγία Σοφία».

6. Η ύπαρξη πολλών προσώπων στη Θεότητα φαίνεται και από τις προφητείες, κατά τις οποίες διά στόματος των προφητών μιλάει ο αναμενόμενος και μελλοντικά ερχόμενος Μεσσίας. Εφόσον ο Μεσσίας μιλάει διά στόματος των προφητών, επομένως είναι Θεός – π.χ. *Ησαΐα* 61, 1-2, που ο Χριστός το χρησιμοποίησε ως αναφορά στον εαυτό Του (*κατά Λουκάν*, 4, 17-21). Υπάρχουν και οι χριστολογικοί ή μεσσιανικοί *Ψαλμοί*, όπου ο Μεσσίας μιλάει διά του προφήτη. Π.χ. *Ψαλμ*. 68, 22 («*μου έδωσαν χολή για τροφή και στη δίψα μου με πότισαν ξύδι*», βλ. *Ματθ*. 27, 48).

Στην **Καινή Διαθήκη** αποκαλύπτεται πλέον η τριαδικότητα του Θεού με σαφείς αναφορές στον Πατέρα, τον Υιό και το Άγιο Πνεύμα, αν και, όπως είπαμε προηγουμένως,

δεν εξηγείται η σχέση αυτών των τριών προσώπων μεταξύ Τους.

Προφανώς οι πρώτοι χριστιανοί δεν χρειάζονταν εξηγήσεις, γιατί ήξεραν τι είναι η ένωση με το Θεό και όλη η ζωή τους, κατά βάσιν, ήταν προσανατολισμένη στο να ενωθούν με Αυτόν. Με την ένωση αυτή βρίσκονταν εντός του θείου Φωτός και γνώριζαν προσωπικά τον Τριαδικό Θεό.

Τρόποι, με τους οποίους στην Καινή Διαθήκη αποκαλύπτεται η τριαδικότητα του Θεού, είναι:

1. Οι ονομαστικές αναφορές στα τρία θεία πρόσωπα. Κατ' αρχάς, από τον ίδιο τον Ιησού Χριστό, που πάρα πολλές φορές ανέφερε το Θεό ως Πατέρα Του και τον εαυτό Του ως τον Υιό και μίλησε για ένα τρίτο πρόσωπο, που το ονόμασε Άγιο Πνεύμα ή απλώς Πνεύμα. Αυτό το τρίτο πρόσωπο το χαρακτηρίζει επίσης Παράκλητο (=παρηγορητή) και Πνεύμα της αληθείας, στο *κατά Ιωάννην Ευαγγέλιο*, κεφάλαια 14, 15 και 16 (που περιέχουν μερικές από τις σπουδαιότερες τριαδολογικές αναφορές της Αγίας Γραφής), και υπόσχεται στους μαθητές Του ότι θα παρακαλέσει τον Πατέρα και θα τους Τον στείλει «στο όνομά Του» μετά την αποχώρησή Του από τον κόσμο (είναι η κάθοδος του Αγίου Πνεύματος, που συνέβη την ημέρα της πεντηκοστής, δηλαδή 50 μέρες μετά την ανάσταση του Χριστού).

Επίσης, στο τέλος του *κατά Ματθαίον Ευαγγελίου* ο Χριστός δίνει εντολή στους μαθητές Του να βαπτίζουν τους πιστούς «*εις το όνομα του Πατρός, του Υιού και του Αγίου Πνεύματος*».

Εκτός αυτού, στις επιστολές των αποστόλων υπάρχουν αμέτρητες ξεχωριστές αναφορές στον Πατέρα, τον Υιό και Κύριο Ιησού Χριστό και στο Άγιο Πνεύμα, ενώ μερικές φορές τίθενται και τα τρία θεία πρόσωπα στον ίδιο στίχο.

Παραδείγματα είναι τα λόγια του αποστόλου Παύλου, *Α΄ προς Κορινθίους*, κεφ. 12, στίχ. 4-6: «*Διαιρέσεις δε χαρισμάτων εισί, το δε αυτό Πνεύμα· και διαιρέσεις διακονιών εισί, και ο αυτός Κύριος· και διαιρέσεις ενεργημάτων εισίν, ο δε αυτός εστι Θεός, ο ενεργών τα πάντα εν πάσιν*», και *Β΄ προς Κορινθίους* κεφ. 13, στίχ. 13 (ο τελευταίος στίχος): «*Η χάρις του Κυρίου Ιησού Χριστού και η αγάπη του Θεού και η κοινωνία του Αγίου Πνεύματος μετά πάντων υμών· αμήν*», καθώς και του αποστόλου Πέτρου, στην *Α΄ επιστολή Πέτρου*, κεφ. 1, στίχ. 2: «*κατά πρόγνωσιν Θεού πατρός, εν αγιασμώ Πνεύματος, εις υπακοήν και ραντισμόν αίματος Ιησού Χριστού*».

2. Έχουμε δύο θεοφάνειες, δηλαδή φανερώσεις του Τριαδικού Θεού: μία στη βάπτιση του Χριστού και μία στη μεταμόρφωσή Του. Στη βάπτιση του Χριστού από τον άγιο Ιωάννη τον Πρόδρομο στον Ιορδάνη ποταμό ακούστηκε η φωνή του Πατέρα να λέει «*ούτός εστιν ο υιος μου ο αγαπητός, εν ω ευδόκησα*», ενώ το Άγιο Πνεύμα εμφανίστηκε «*εν είδει περιστεράς*», δηλ. με μορφή περιστεριού (*κατά Ματθαίον*, κεφ. 3, *Μάρκον* κεφ. 1, *Λουκάν* κεφ. 3).

Η μεταμόρφωση του Χριστού είναι ένα επεισόδιο που αναφέρεται στα Ευαγγέλια *κατά Ματθαίον* κεφ. 17, *Μάρκον* κεφ. 9, *Λουκάν* κεφ. 9 και *Β΄ επιστολή Πέτρου* κεφ. 1. Ο Ιησούς ανέβηκε στο όρος Θαβώρ παίρνοντας μαζί Του τους αποστόλους Πέτρο, Ιάκωβο και Ιωάννη και εκεί το πρόσωπό Του έλαμψε σαν τον ήλιο και τα ρούχα Του «έγιναν λευκά όπως το φως». Οι προφήτες Μωυσής και Ηλίας εμφανίστηκαν κοντά του, μια φωτεινή νεφέλη τον σκέπασε και από τη νεφέλη ακούστηκε η φωνή του Θεού να λέει: «*ούτος εστίν ο υιός μου ο αγαπητός, εν ω ευδόκησα· αυτού ακούετε*». Η φωτεινή νεφέλη, όπως εξηγούν οι Πατέρες της Εκκλησίας, ήταν εμφάνιση του Αγίου Πνεύματος. Και εδώ λοιπόν έχουμε φανέρωση του Τριαδικού Θεού.

3. Στις *Πράξεις των αποστόλων*, αλλά και στις επιστολές του αποστόλου Παύλου, στα κεφάλαια του *κατά Ιωάννην Ευαγγελίου* που αναφέραμε πιο πριν και γενικά στην Καινή Διαθήκη, υπάρχουν σημαντικές αναφορές που φανερώνουν ότι το Άγιο Πνεύμα δεν είναι μόνο «η δύναμη του Θεού», αλλά ένα συγκεκριμένο πρόσωπο, με ιδιαίτερη προσωπικότητα, που μιλάει και ενεργεί. Έτσι, βλέπουμε π.χ. το Άγιο Πνεύμα να μιλάει στις *Πράξεις των αποστόλων* κεφ. 1, στίχ. 16, κεφ. 8, στίχ. 29, κεφ. 10, στίχ. 19, κεφ. 13, στίχ. 2, κ.α. Ένα επίσης από τα πολλά χαρακτηριστικά αποσπάσματα της Καινής Διαθήκης για το Άγιο Πνεύμα είναι το κεφ. 12 της *Α΄ προς Κορινθίους* επιστολής του αποστόλου Παύλου.

Αν σας άρεσε αυτό το κείμενο, παρακαλούμε,
δώστε το και σε άλλους να το διαβάσουν.